

Motion till riksdagen 2020/21:3564

av Cecilia Widegren (M)

Explosiv ökning av vildsvin

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omedelbart ta fram en genomarbetad förvaltningsplan för vildsvin med konkreta åtgärder för att minska vildsvinsstammen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över på vilket sätt antalet trafikolyckor som orsakas av vilt och vildsvin ska minska och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över fler jaktregler som möjliggör en större avskjutning av vildsvinsstammen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att påskynda arbetet med att underlätta försäljning av vildsvinskött direkt från jägare till konsument och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen omedelbart ska samla aktörer, myndigheter, intresseorganisationer, företag och alla berörda för att gemensamt ta fram åtgärder för att få bukt med ökningen av vildsvinsstammen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vildsvinet har en lång historia i Sverige som började för mer än 8 000 år sedan. Det utrotades men återinfördes i hägn. Efter rymningar under 1970- och 1980-talen har de på nytt fått fäste i Sverige. Ett riksdagsbeslut från slutet av 1980-talet slår fast att vildsvin tillhör den svenska faunan.

Beräkningen är att det finns upp emot 300 000 vildsvin i Sverige. Både lantbruk, kommuner, villaägare och bilister drabbas. Den senaste beräkningen, som gjordes av SLU 2015, visade att skadorna och odlingsförluster för jordbruket är 1,1 miljard kronor per år. Vildsvinen lever i stora flockar och kan förstöra en lantbruksföretagares marker flera gånger samma år.

Antalet trafikolyckor med vildsvin accelererar också. De senaste 15 åren har trafikolyckor med vildsvin nästan tiodubblats, från 755 olyckor år 2003 till 6 938 olyckor förra året, enligt statistik från Nationella viltolycksrådet. Sedan 2015 har antalet trafikolyckor ökat med 64 procent.

Det inträffar över 5 viltolyckor i trafiken varje timme i Sverige. Tyvärr är det en ökande trend, då fler och fler viltolyckor inträffar. Vildsvinsolyckor i södra Sverige fortsätter att öka, då stammen växer explosionsartat.

Den svenska vildsvinsstammen har ökat dramatiskt på 2000-talet. Enligt SLU är det utfodringen av vildsvin som delvis ligger bakom den exponentiella ökningen. God tillgång på mat leder nämligen till fler och större kullar. Experter bedömer att stammen nu växer med 15 procent årligen, trots att avskjutningen ökat från 20 000 djur år 2005 till knappt 115 000 förra året. Nu fälls fler vildsvin än älgar i Sverige. Jaktsäsongen 2017/18 sköts det 114 831 vildsvin och 84 758 älgar.

Till trots, en nästintill okontrollerbar ökning av vildsvin får allt fler att engagera sig för att det behöver tas ett omtag.

Vildsvin räknas idag som en del av den svenska faunan. Tyvärr är planer, sammanhållande grepp för att få till en god hållbar förvaltning av vildsvinsstammen inte där. Det är klart att beslutet från maj 2019 om att tillåta mörkersikten, t ex, har förenklat för jägare att enklare kunna använda redskap för jakt. Men enstaka åtgärder, från enstaka, i all ära. Nu krävs krafttag kring helheten – samla ansvariga myndigheter, intresseorganisationer, försäkringsbolag, aktörer och engagerade – för ett helhetsgrepp. Viltolyckor, skador, kostnader – blir alltmer omfattande.

Det är dags att få till en långsiktig helhet och därmed hållbar förvaltning.

Den behöver omfatta en bredd av de som berörs.

På vilket sätt kan fler trafikolyckor undvikas? Det behövs en strategi för att jobba metodiskt tillsammans.

Se över behovet om t ex geografisk placering av utfodring och åtelplatser, vilket bör innehålla råd och stöd för var man kan utfodra, i hur stor mängd och med de utfodringsmetoder som är mest lämpade.

Tillåt användning av drönare med kamera för att söka efter vildsvin vid jakt.

Underlätta och förenkla försäljning av vildsvinskött för att på så sätt öka intresset för jakt, t ex genom att Livsmedelsverket bör se över på vilket sätt jägare kan sälja vildsvinskött direkt till konsument.

Samlad hållbar förvaltning utifrån fakta om läget i dag och prognoser framåt måste tas fram med konkreta åtgärder och strategier för att kunna förverkligas. Förvaltningen måste balansera viltets värde mot viltets kostnader.

Se över och möjliggöra fler alternativ som t ex Jägareförbundet gjort, när man nu erbjuder lantbrukare att kunna beställa jakt.

Åtgärder som leder till att avskjutningen ökar kraftigt de kommande åren bör konkretiseras, tydliggöras som målsättning och fördelas mellan aktörer regionalt och lokalt, så att det blir verklighet. Det bör leda till en kraftfull ökning och en bra bit över hundratusen avskjutna per år på kort sikt och även till hur det bör se ut och därmed hanteras på längre sikt.